

KASTEEL d'URSEL MAGAZINE

Driemaandelijkse uitgave van de Provincie Antwerpen | Kasteel d'Ursel, Hingene | 9de jaargang # 33 | februari-maart-april 2013

DE KOPPIGE KEIZER

© Stefan Dewickere

Een nieuw gezicht en een nieuwe start

Een nieuw jaar, een nieuw gezicht en een nieuwe start. Het provinciebestuur is grondig door elkaar geschud en er staat een en ander op stapel. Er zal dit jaar volop onderhandeld worden met de Vlaamse overheid om te bepalen wat de provincie nog wel en wat ze niet meer zal doen. Vanaf 2014 zal de provincie minder gaan doen en zullen we het ook met minder moeten doen. Maar met goed beleid en goed bestuur zullen we de dingen beter gaan doen.

Als nieuwe gedeputeerde voor onder meer cultuur ben ik sinds december bevoegd voor kasteel d'Ursel. Dit prachtige domein is zonder twijfel een van de paradepaardjes van de provincie Antwerpen en een mooi voorbeeld van wat we allemaal te bieden hebben. Het toont perfect waar de provincie op cultureel en toeristisch vlak voor staat: een unieke historische en culturele belevenis met een breed aanbod voor jong en oud, en dat het hele jaar door.

Ook de komende maanden is er voor elk wat wils, met klassieke muziek, het kinderkunstenfestival Supervlieg en natuurlijk de Erfgoeddag. Dit alles in een uniek historisch kader in het hart van Klein-Brabant. Ik nodig iedereen uit om te komen proeven van alles wat kasteel d'Ursel en de provincie Antwerpen te bieden heeft en hoop van jullie binnenkort te kunnen verwelkomen in Hingene.

LUK LEMMENS
gedeputeerde voor cultuur

COLOFON Kasteel d'Ursel
Wolfgang d'Urselstraat 9
2880 Hingene
www.kasteeldursel.be
T 03 820 60 11
info@kasteeldursel.proviant.be
IBAN BE54091018504797
BIC GKCCBEBB

Het magazine van het Kasteel d'Ursel is een uitgave van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen:
Cathy Berx, gouverneur-voorzitter,
Luk Lemmens, Ludwig Caluwé,
Inga Verhaert, Bruno Peeters,
Peter Bellens en Rik Röttger, leden
en
Danny Toelen, provinciegriffier.

Jaargang 9, nummer 33,
februari-maart-april 2013

Redactie: Veerle Moens en Koen De Vlieger-De Wilde,
met medewerking van Christian Chelman
en Elise Simoens.

Vormgeving: Frederik Hulstaert

Druk: Drukkerij De Bie, Duffel

Oplage: 4500 exemplaren

*Dit magazine werd gedrukt op milieuvriendelijk
papier en verpakt in milieuvriendelijke folie.*

ISSN 1781-4464

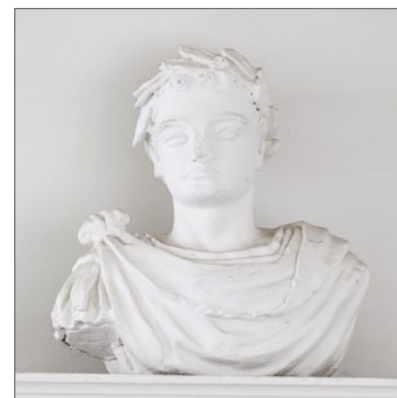
KASTEEL d'URSEL MAGAZINE

Gratis magazine

Wil je het magazine van kasteel d'Ursel thuis ontvangen? Bezorg ons dan je adresgegevens. Alle nummers zijn ook terug te vinden op de website.

Nieuwsbrief

Wil je nog beter geïnformeerd zijn over het reilen en zeilen binnen het kasteel? Schrijf je dan via de website gratis in op de e-nieuwsbrief.

Kasteelheer voor één dag

Het kasteel kan gehuurd worden voor recepties, seminaries, ontvangsten, diners, ... Voor meer info, de huurovereenkomst en een aanvraagformulier kan je ons bellen of surfen naar de website.

Hier met de pruik!

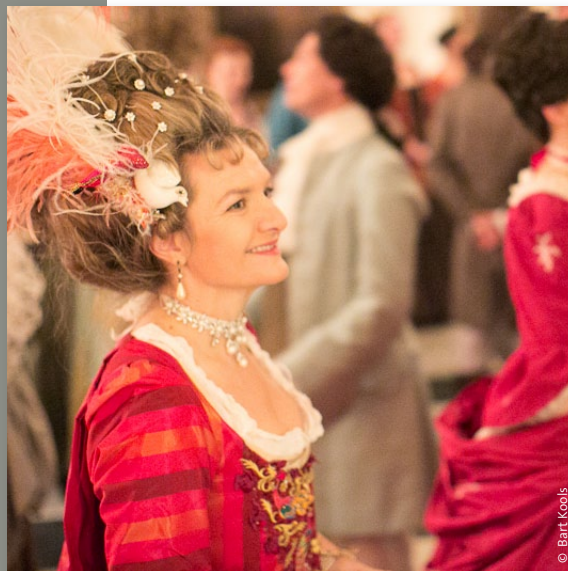
Voortaan is het kasteel ook toegankelijk op kindermaat. Nu het kasteel volledig gerestaureerd is, werd het hoog tijd om ook te investeren in de publieksbegeleiding. Daarom hebben we vorig jaar onze rondleidingen voor volwassenen in een nieuw kleedje gestoken en is er sinds kort ook een kinderwerking.

Het is belangrijk dat kinderen al spelenderwijs kennismaken met het kasteel. Naast het stillen van hun permanente nieuwsgierigheid willen kinderen zich in de eerste plaats amuseren. Met ons aanbod hebben we er voor gezorgd dat kinderen samen een leuke tijd beleven, maar er toch nog iets van opsteken. We serveren ze een flinke brok informatie, maar door de creatieve aanpak hopen we net iets meer te bereiken.

Jonkers en jonkvrouwen worden in het kasteel ondergedompeld in de achttiende eeuw. Tijdens een wandeling maken ze kennis met het leven van de kinderen die er woonden. We starten met een kort introductiefilmpje. Hoe kleedden ze zich? Van wie kregen ze les? En wat leerden ze? Welke spelletjes werden er gespeeld? We volgen ook de avonturen van Conrard-Albert d'Ursel, die op zoek ging naar een vrouw, maar trouwde met haar hand-schoen. Wie na de rondleiding helemaal is opgewarmd, kan zelf aan de slag in een atelier. Hier steek je de handen uit de mouwen met pruiken of kruip je in het silhouetkabinet voor een zelfgeknipt portret.

Met het aanbod richten we ons tot klassen van het vierde, vijfde en zesde leerjaar basisonderwijs.

Meer info:
Veerle Moens, Kasteel d'Ursel

© Bart Koels

Opnieuw opgeborgen

Verderop in dit magazine vind je het verhaal van de koppige keizer en zijn kompanen. Tijdens het schrijven van dat artikel dwarrelde er plots een toepasselijk mailtje binnen. Het onderwerp luidde 'Borstbeeld Robert d'Ursel' en het was afkomstig van Frieda Sorber, conservator in het Antwerpse Modemuseum: 'Bij het doorzoeken van een oude inventaris van het Museum Sterckshof in verband met nummerproblemen in onze collectie viel mijn oog op het volgende: s1746 Borstbeeld van Robert, hertog d'Ursel (1873-1955) door Edward Deckers (1873-1956) – plaasteren afgietsel, 60 x 42 cm.' Edward Deckers was een bekende Antwerpse beeldhouwer en een mooie buste van Robert d'Ursel kan natuurlijk altijd een plaatsje krijgen in het kasteel. We volgden dus het spoor. De volgende dag kwam er al antwoord van Wim Nys uit het Zilvermuseum Sterckshof: 'Het borstbeeld van Robert d'Ursel werd in 1994 samen met twaalf andere beelden (*van Vlaamse schrijvers en kunstenaars n.v.d.r.*)

in permanente bruikleen gegeven aan het AMVC Letterenhuis. In 2000 werd de bruikleen omgezet in een schenking. Dus als je dat beeld in bruikleen wil krijgen, zal je met collega Leen Van Dijck contact moeten opnemen.' De directeur van het Letterenhuis bevestigde dat het beeld zich bij hen bevond en dat we gerust eens mochten komen kijken, 'al zit het onder het stof en zijn er op een paar plaatsen lichte beschadigingen.'

Het lijkt het begin van een mooi verhaal, maar deze keer komt er geen happy end. Het originele beeld was waarschijnlijk perfect afgewerkt, maar de kwaliteit van het plaasteren afgietsel liet toch wat te wensen over. Bovendien vertoonde het beeld weinig gelijkenis met de tientallen foto's die van Robert d'Ursel bewaard bleven. Er werd dus beslist om geen bruikleenaanvraag in te dienen, iedereen werd bedankt voor de hulpvaardigheid en de buste, die werd opnieuw opgeborgen in de reserves van het Letterenhuis...

Facebook

1.649. Dat is het exacte aantal mensen dat bij het ter perse gaan het kasteel leuk vindt, althans op Facebook. Op onze pagina verschijnen de laatste nieuwtjes en aankondigingen van de activiteiten, maar je kan er net zo goed de digitale versie van dit magazine in primeur bekijken. In het videoarchief vind je bijna vijftig filmpjes en ook de fotoreportages van de Kasteel-feesten en de vuurinstallatie van Compagnie Carabosse verschenen binnen de 24 uur op Facebook. In de loop van december stonden de Winterbals volop in de kijker. Twee keer waagden enkele tientallen 'edellieden' zich aan 18de-eeuwse contredansen, die werden aangeleerd door de dansmeesters van Stichting Klassieke Dans. Ga eens kijken en wie weet sta jij volgend jaar wel mee op de dansvloer!

DE KOPPIGE KEIZER

De herontdekte beelden, opgesteld voor het magazijn waar ze bijna dertig jaar resideerden

Boven op de pilaren in de vestibule staan acht levensgrote bustes van Romeinse keizers. Als je door de voordeur stapt, kijken zeven van hen je welwillend aan. De achtste houdt zijn blik echter strak op de overkant gericht. Wie kan raden hoe dat komt, verdient zelf een borstbeeld!

Gelukkig zijn er specialisten om ons op weg te helpen. Joke Bungeneers is diensthoofd Erfgoed bij de provincie Antwerpen en begeleidde de restauratie van het kasteel. ‘De keizers maakten hun intrede tijdens de grote veranderingswerken die door de Frans-Italiaanse architect Jean-Nicolas Servandoni werden uitgetekend. Hij ontwierp onder andere het *Grand Salon d’entrée du chateau, ou est la Colonnade des Empereurs*. De inkomhal van het kasteel werd geritmeerd door twaalf zuilen: twee op elke korte zijde en vier op elke lange zijde. Uit de rekeningen leerden we dat deze zuilen tussen juli 1762 en oktober 1763 werd gerealiseerd door meester-schrijnwerker Filquier en door meester-plafonneur P.J. Boulengez uit Doornik. We vonden verder ook een betaling aan schipper Pierre Verheyen om op 5 maart

1763 *dix figures en buste* vanuit Brussel te brengen. In mei van dat jaar werd François Suykens betaald *pour les mains d’œuvres en mettant les bustes et girlandes au salon à l’entrée du chateau*. Zo werd de inkomhal dus door Servandoni voorzien van een galerij met keizerskoppen.’ Dat hoeft volgens Francesco Guidoboni niet te verwonderen. Aan de universiteiten van Parijs en Rome bereidt hij een doctoraat voor over de architect. ‘In zijn jeugd had Servandoni kennisgemaakt met een gelijkaardig, maar niet gerealiseerd project voor de Uffizi in Firenze: een galerij met borstbeelden van de belangrijkste mannen uit het Toscaanse verleden. Maar de echte referentie ligt natuurlijk in de Oudheid, bij het Forum van Augustus, waar talrijke standbeelden van helden uit de geschiedenis stonden. Servandoni had zelf ook al

gelijkaardige ontwerpen getekend in zijn theaterdecors en in zijn eerste schetsen voor de Place Louis xv in Parijs, de huidige Place de la Concorde. Toen hij aan het kasteel van Hingene begon te werken, kwam hij trouwens uit Engeland waar de stijl van het neopalladianisme zich inspireerde op antieke voorbeelden. Servandoni had er zelf een beeldengalerij ontworpen voor Lord Dodington. In mijn doctoraat ga ik daar natuurlijk allemaal dieper op in, maar je mag gerust stellen dat antieke beelden perfect passen in het oeuvre van Servandoni.’

Alleen: in 1994, toen de provincie eigenaar was geworden van het kasteel, was er van de bustes geen spoor meer. Joke Bungeneers: ‘De toestand waarin het kasteel verkeerde, was heel confronterend. In de inkomhal was het originele plafond uitgebroken, verlaagd en vervangen door een plat dak met lichtkoepel die we oneerbiedig de tomatenserre noemden. De muren waren bijna volledig ontdaan van het sierpleisterwerk, het hout gestript van verflagen ... om te zwijgen van het afval en puin dat er overal rondslingerde. En ook de *empereurs* waren dus verdwenen.

Grand Salon d'entrée du château, ou est la Colonnade des Empereurs · Wie door de voordeur stapt, ziet de koppige keizer als tweede aan de rechterkant

We wisten zelfs niet hoe ze eruit zagen, want oude foto's waren altijd zo genomen dat er enkel een klein stukje van de lijst boven de zuilen te zien was. De bovenkant van de zuilen en de bustes waren altijd vakkundig afgesneden.'

'In mei 2003 waren de restauratiewerken in de kelders en op de gelijkvloerse verdieping al goed gevorderd. Enkele maanden later zouden ze voor het eerst en met veel luister worden geopend voor het publiek. In de vestibule was het sierpleisterwerk al hersteld, uiteraard zonder de bustes. Op een dag kwamen enkele mannen van de gemeentelijke groendienst nogal opgewonden het kasteel binnengelopen. Ze vertelden dat ze bij het opruimen van hun magazijn 'iets gevonden hadden' waarvan ze dachten dat het 'iets voor Joke' was. Dat magazijn bevond zich in een bijgebouw op het domein, dus de kans was wel vrij reëel dat ze daar iets vonden dat voor mij kon zijn ...' Luc Van de Moortel, Jan De Ost, Carl Segers en Freddy Vlaminck herinneren het zich nog levendig: 'We waren stenen, planken en allerlei rommel van onder de trap aan het halen. Ineens kwam daar zo'n kop tevoorschijn. Dat is natuur-

lijk *verschietachtig* als er zo iemand naar u zit te kijken van tussen de rommel. Uiteindelijk stonden er acht van die beelden, allemaal met een stevig *carrure*, een beetje zoals dat van de Carl. Maar het strafste was dat we die mannen daar twintig jaar eerder zelf gezet hadden. We verplaatsten ze toen uit een ander lokaal en we hebben ze onder de trap gestoken. Met de jaren is daar altijd meer gerief voor gezet en zo zijn we ze letterlijk uit het oog verloren.' Gaston Paredaens, oud-gemeentesecretaris van Hingene legt het laatste puzzelstukje: 'In 1972 kocht de gemeente het kasteel van de familie d'Ursel. Het gebouw zou worden verhuurd aan een filmproducent, maar de gemeente kon het ook nog gebruiken voor eigen culturele activiteiten. In die periode werd er beslist om de inkomhal op te frissen en opnieuw te schilderen. De borstbeelden werden naar beneden gehaald en voor de huurder moesten ze niet worden teruggeplaatst. We hebben ze laten opbergen in een bijgebouw. Na de fusie met Bornem is dat allemaal wat in de vergeethoek geraakt, maar ik ben blij dat de keizers uiteindelijk terug zijn opgedoken.'

'Toen de mannen van de groendienst me in mei 2003 kwamen roepen, ben ik natuurlijk direct mee gaan kijken,' vertelt Joke Bunge-neers. 'Wanneer ik de stof-fige beelden zag, twijfelde ik geen moment. Ik heb zelfs hardop gezegd: 'Mijn empereurs!' We hebben de bustes opgesteld voor een eerste fotosessie en kort nadien hebben we ze laten reinigen en opnieuw wit geschilderd. Helaas zijn er maar acht van de tien keizers bewaard gebleven. Het is best mogelijk dat twee beelden al onherstelbaar beschadigd waren op het moment dat ze af te pilaren werden gehaald. In de hoek tussen de inkomdeur en de rechtertoren

had een gigantisch lek grote waterschade veroorzaakt. Omdat het om beelden in ongebakken klei gaat, waren ze natuurlijk erg kwetsbaar voor water. Al kan het natuurlijk ook zijn dat ze sneuvelden bij de afhaaloperatie of dat iemand ze als souvenir heeft meegenomen!' 'Bij gebrek aan informatie over hun precieze plaats, hebben we vier van de beschikbare bustes op de linker zuilenrij geplaatst en vier andere aan de rechterkant. De zuilen aan de inkomdeur lieten we noodgedwongen leeg. Oorspronkelijk waren de hoofden zo gemaakt dat ze de binnenkomende bezoeker aankeken: de vier keizers aan de linkerkant draaiden hun hoofd lichtjes naar rechts, die aan de rechterkant neigden naar links. Boven de inkomdeur stond er één van elke soort, die dus beiden naar het midden van het hal keken. Bij de acht overlevende keizers waren er echter maar drie 'linkskijkers' tegenover vijf 'rech@tskijkers'. En zo komt het dat de tweede keizer aan de rechterkant zo koppig is ...' ■

KOEN DE VLEGER-DE WILDE
Kasteel d'Ursel

‘Ik ben verslaafd aan muziek’

‘Kleurrijk spel’ zo was te lezen in de *London Independent* nadat de Vlaamse Stephanie Proot (25) er had geschitterd op een piano-wedstrijd. ‘Ik wil bijleren, ervaring opdoen en ben zo gefascineerd door muziek en pianospelen dat ik echt niet kan ophouden’ vertelt de jonge pianiste. In het kasteel waagt ze zich aan de pianoreuzen Beethoven, Schumann en Liszt.

Proots jeugd stond helemaal in het teken van de piano. Ze startte met lessen als zesjarige, studeerde aan het Antwerpse Conservatorium en aan de *Ecole Normale Alfred Cortot* in Parijs en volgt ook momenteel nog les bij twee leraren. Haar behoefte aan muzikanalyse en een ruimere context raakte ze dan weer kwijt in een studie musicologie aan de Leuvense universiteit.

Je beschikt over een grenzeloze werklust. Wat is jouw drijfveer?

‘Aan druk ontbreekt het me zeker niet. Als musicus word je per definitie geconfronteerd met hele reeksen deadlines. Maar ik voel ook een natuurlijke noodzaak om mijn ervaring voortdurend uit te breiden. Dat doe ik via het spelen van concerten en wedstrijden. Sommige musici laten zich misschien negatief uit over wedstrijden, maar ik geniet vooral van het positieve effect ervan. Een wedstrijd verplicht je om een heel pak repertoire op een zo hoog mogelijk niveau voor te bereiden. Als het goed loopt, levert zo’n wedstrijd je stevast een aantal concertaanbiedingen op. Eens je in dat wedstrijdmilieu belandt, zoek je altijd nieuwe uitdagingen en wil je de lat alsmat hoger leggen. Een voorlopig hoogtepunt voor mij was de prijs die ik won op een wedstrijd in China. Ik ging er namelijk van uit dat ik geen schijn van kans maakte tussen al die extreem goed voorbereide Aziatische musici.’

Je huidige leraar Lev Natochenny ontmoette je ook tijdens zo’n wedstrijd?

‘Inderdaad, ik volg momenteel niet enkel les bij Abdel Rahman El Bacha aan de Muziekkapel Koningin Elisabeth, maar ook in Frankfurt bij Lev Natochenny. Hem ontmoette ik toen ik vorig jaar de Duitse *Neue Sterne Piano Competition* won. Mijn leraren zijn perfect complementair. Terwijl El Bacha de kalmte zelve is, heel erg bezig is met het “interieur” van de muziek en me helpt om dankzij een verregaande technische beheersing de nodige rust te vinden, is Natochenny een meer opzwepend individu. Hij buigt zich graag over hoe muziek overkomt en leert me om heel concrete ideeën duidelijk te maken aan

de luisteraars. Door bijvoorbeeld aan elke muzikale lijn een eigen kleur en andere betekenissen te geven, bereik je een veel grotere uitdrukingskracht. Het is een samengaan van denken, voelen en technische controle.’

Welke muziek speel je het liefst?

‘Mijn repertoire is heel breed en gaat van Bach tot Prokofiev en Sjostakovitsj, maar ik heb toch een boon voor romantische muziek. Beethoven, Brahms en Schumann zijn mijn topfavorieten. Ik hou van de diepte van hun oeuvre. Het feit dat hun muziek zo compact is en dat er heel veel tegelijk gebeurt, verplicht je als musicus om een rijk palet aan kleuren boven te halen. Het is niet zozeer de technische uitdaging daarvan die me aantrekt, maar wel de emotionele rijkdom die ermee gepaard gaat.’

Het programma dat je in het kasteel brengt, lijkt wel een heldendaad.

Vanwaar die keuze?

‘Ik koos die werken uit omdat ik ze in het voorjaar sowieso geregeld in publiek moet uitvoeren. Een extra oefening is dus altijd mooi meegenomen. Maar inderdaad, dit programma heeft zeker iets heftigs. De *Appassionata* is een van de technisch meest veeleisende Beethovensonates. En ook Liszts *Eroïca* en de *Fantasie in do groot* van Schumann vergen hier en daar extreme virtuositeit. Beethovens *Appassionata* puilt uit van de snelle loopjes en klinkt, zoals de titel doet vermoeden, erg dwingend en gepassioneerd. Dat het werk erg lang is – het duurt net geen half uur – vergroot de uitdaging nog. In *Eroïca*, de etude van Liszt die ik speel, is technische uitdaging zelfs het onderwerp van de muziek zelf. In het midden van het stuk staat er me bijvoorbeeld een duizelingwekkend moeilijke reeks parallelle octaven te wachten. Ook het einde van het tweede deel van Schumanns *Fantasie* is technisch lichtjes angstaanjagend.’

Zal al dat notengeweld het publiek niet verpletteren? En bezorgen al die technische hoogstandjes je geen kopzorgen?

‘Laat duidelijk zijn dat Beethoven, Schumann en Liszt zich nooit beperken tot holle virtuositeit. De vele noten verhinderen niet dat het hier vaak om erg melodieuze en diepgaande muziek gaat. En natuurlijk lassen de componisten ook de nodige rust in. Zo creëert Schumann in het derde, heel langzame deel van zijn *Fantasie* een haast eeuwigdurende, heel diepzinnige en emotionele sfeer. Ikzelf hoef voor dit programma zeker geen fysieke of mentale doodsangsten uit te staan. Wel stresserend is dat de traditie wil dat je als pianist alles uit het hoofd speelt. Als je plots niet meer weet wat er komt, dan heb je natuurlijk een probleem. Anderzijds voel je je zonder partituur veel vrijer. Aangezien je niet gefocust ben op noten, kan je al je energie in de muziek zelf steken. Ik mag er trouwens niet aan denken dat ik dit concert zou moeten spelen met naast mij een blaadjesdraaier.’

Je speelt het concert op een Steinway vleugel. Wat is er zo bijzonder aan dit soort instrumenten?

‘Als een Steinway goed onderhouden is, is het een heel responsief instrument. Zo’n instrument doet werkelijk alles wat je eraan vraagt; elk *toucher* klinkt totaal anders. Bij uitstek de muziek van Beethoven, Schumann en Liszt zal me toelaten om een gigantisch palet aan articulaties, klanksterktes en kleuren uit de Steinway te toveren. Bijzonder voor de Steinway is ook de volheid en diepte van de klank.’ ■

ELISE SIMOENS

STEINWAYRECITAL MET STEPHANIE PROOT

Zondag 24 februari 2013 · 11 uur · 14 euro

Programma

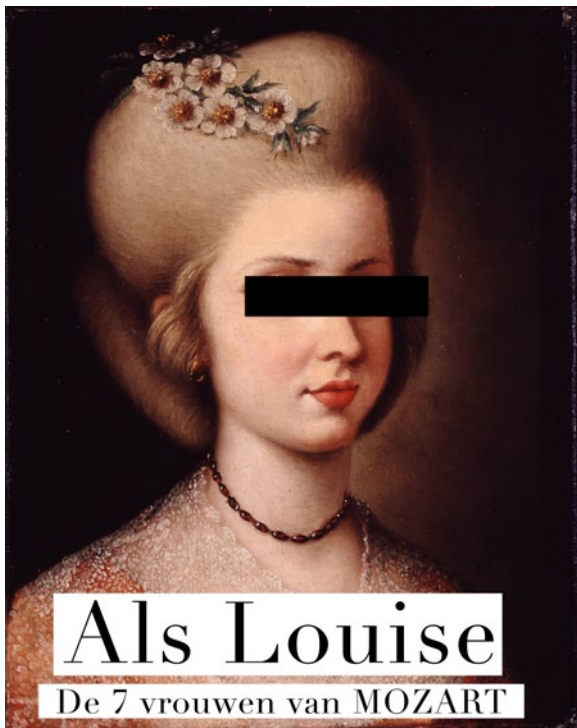
Sonate opus 57 ‘Appassionata’ van Beethoven

Fantasy in C groot van Schumann

Etude d’exécution transcendante nr. 7 ‘Eroïca’ van Liszt

Info en reservatie

Kasteel d’Ursel

ZEVEN VROUWEN, ZEVEN LIEDEREN, MOZART EN EEN STAPEL BRIEVEN

Mozart schreef brieven naar zeven vrouwen die voor hem belangrijk waren: zijn moeder, zijn zus, zijn nichtje, zijn eerste lief, zijn vrouw, zijn vriendin en zijn minnares. In de voorstelling Als Louise geven ze eindelijk antwoord. Liesbet Vereertbrugghen, musicologe en producer bij Klara, vertelt.

Als Louise kwam er op vraag van het Concertgebouw Brugge. 'Naar aanleiding van het Mozartjaar in 2006 vroegen ze videast Jan Boon en mij om een toegankelijke voorstelling rond Mozart te maken. Ik was toen al bezig met een project van Walter Verdin die voor diezelfde gelegenheid ook een opdracht kreeg. Hij wilde een nieuwe garderobe maken voor zes vrouwen die een rol hadden gespeeld in het leven van Mozart. Ik maakte er een heilig getal van, voegde er de moeder aan toe en zo werd deze voorstelling een mooi tweeluik met Walters tentoonstelling.

Het was niet de eerste keer dat je je in Mozart verdiepte? 'Met de brieven van Mozart was ik al bezig geweest voor de voorstelling *Frulla Baas*. *Mozart spits, speels en schunnig in de brieven aan zijn nichtje*. Het viel mij op hoe Mozart in deze brieven heel ontwapenend, innemend en prettig gestoord was. In 1777 schreef hij: *Ma très chère sœur, volgende keer schrijf ik een brief alleen voor jou! Groeten aan A.B.C.M.R. en nog meer van dit soort letters. Adieu. Hier heeft iemand een huis gebouwd en er op geschreven: Op bouwen ben ik erg gesteld maar het kost wel erg veel geld. Daar schreef iemand stiekem onder: Ja, het kost een lieve cent, dat moest je vooraf weten, stomme vent*. Die brieven bieden een unieke inkt in het leven van Mozart, zijn relaties en zijn persoon. In 1771 schrijft hij naar zijn zus: *Boven ons logeert een violist, onder ons ook een, naast onze een zangleraar die lesgeeft en tegenover ons een hoboïst. Gezellig om bij te componeren! Je krijgt er veel ideeën van...* Je leert ook hoe Mozart een man is die op zijn verre concertreizen hunkert naar vriendschap en liefde. Mozart lijkt mij een man te zijn die zich goed voelde in vrouwelijk gezelschap, niet als macho maar als vriend. Ik geraakte gefascineerd

door hem. Moest ik vandaag dergelijke brieven krijgen, ik smolt meteen weg.'

In dat gegeven van die brieven zat dus zeker nog een tweede voorstelling. 'De volgende stap werd inderdaad vlug gezet. Als Mozart zo creatief en ondernemend was in het schrijven van brieven, hoe zit het dan met de antwoorden? Die werden veelal niet bewaard. Er zijn enkel wat brieven van zijn zus en zijn moeder, maar voor de rest is het fantaseren. Wat zou zijn eerste lief Aloysia (Louise) geschreven hebben toen de componist haar in 1777 ten huwelijk vroeg? Waarom schreef haar zus en Mozarts echtgenote Constanze zo weinig brieven naar haar man vanuit het kuuroord? En had Mozart nu iets met zijn leerling Magdalena Hofdemel?'

'Er werden zeven actrices/zangers opgetrommeld met de opdracht zich in te leven en een antwoord op een historische brief of situatie via video door te sturen. De cast is indrukwekkend: Els Dottermans, Sara De Bosschere, Maaïke Neuville, Anne Cambier, Nele Goossens, An De Ridder, Joke Devynck en niet te vergeten Michaël Pas in de rol van Mozart.

De antwoorden op de brieven zijn niet meer dan een rode draad voor een recital met bekende liederen en aria's van Mozart. Tussen de liederen door zien we korte videofragmenten waarin één van de vrouwen via de camera contact neemt met Mozart. Soms lezen ze voor uit een brief die ze al dan niet zelf schreven, soms verzinnen ze een antwoord ter plekke. Soms is het historisch correct, maar niet altijd. De grens tussen verleden en heden mocht vaag zijn... Ik gaf hen enkele historische insteken en ze gingen persoonlijk en origineel aan de slag. Over het scherm rollen telkens zinnen uit die bestaande brieven van Mozart. Alles wat uit de mond van de moeder komt is historisch. Zelfs de scheet waarover ze het heeft... Het is geweten dat Mozart en zijn moeder geen gêne hadden om over welk scatologisch onderwerp dan ook te praten.'

De voorstelling is door die originele aanpak bijzonder actueel en voor jong én oud. 'Eén van mijn dada's is het historisch gegeven in een actuele context plaatsen, de grens tussen heden en verleden flinterdun maken zodat het verleden niet meer "ver weg" is en een minder een grote mentale inspanning vraagt voor niet geoefende kijkers. In de voorstelling zitten dan ook geen periodekostuums of reconstructies – daar zijn trouwens ook nooit middelen voor – maar wel hedendaagse personages in een hedendaags kader: de vrouw van Mozart aan de stofzuiger, Mozart aan de basgitaar. Zo voel je eens te meer dat de grote en de kleine thema's van het leven over de eeuwen heen dezelfde zijn. Voor mij is Mozart nu echt iemand van vlees en bloed geworden, niet meer alleen die geniale componist met wie ik via de muziek en de theorie in contact kwam aan de universiteit. Er zit ook wel wat humor in. Ik maak graag amusante voorstellingen met toch wel een bittere nasmaak.'

'We nemen geen loopje met de waarheid, we doen de geschiedenis ook geen geweld aan. Als Anne Cambier die net van het podium komt een antwoord verzint op een huwelijksaanzoek van ene zekere Mozart, dan is dat historisch niet correct

want Anne Cambier kan nooit een brief gekregen hebben van Mozart... Wanneer sopraan Anne de Ridder op weg naar een concert aan Mozart vraagt om voor haar ook eens een aria te schrijven dan is dat historisch niet correct want Anne kan Mozart niet gekend hebben... Maar deze anachronie doet wel nadenken. Maar als Magdalena Pokorny, vrouw Mozarts logebroeder Frans Hofdemel, Mozart aanpoort om naar Londen te gaan voor de betrekking van zijn leven, dan zou dat wel eens correct kunnen zijn. Mozart heeft die aanbieding wel degelijk gekregen maar hij is er niet op ingegaan. Waarom niet? Dat vult Joke Devynck in. Of ze de minnares van Mozart was, daar is ook al veel over geschreven. Niets is zeker. Alleen weten we dat Mozart in die jaren vaak alleen was omdat zijn vrouw voortdurend in kuuroorden zat. Hij kreeg weinig brieven van haar...'

De liederen en aria's worden schitterend gezongen door Annelies Van Gramberen en begeleid op pianoforte door Elise Simoens (die tevens al meerdere interviews deed voor ons magazine, *nvdv*). 'In Brugge werkten we met andere muzikanten: Ilse Eerens en Inge Spinette, maar die zijn nu niet meer te betalen... Voor deze voorstelling brachten we Annelies en Elise voor het eerst samen. En het klikt blijkbaar goed want intussen werkten ze ook met z'n tweeën aan andere projecten.'

Elise Simoens studeerde musicologie aan de KU Leuven en piano, pianoforte en kamermuziek aan het Leuvense Lemmensinstituut. Ze speelt hier op een kopie van een Weense pianoforte (1795) die Chris Maene maakte naar een instrument van Anton Walter (1752–1826). 'Walter bouwde ook orgels en klavecimbels, maar oogste zijn grootste successen met zijn pianoforte's. Mozart verwierf een Walterpiano in 1782 en zou er tot aan zijn dood in 1791 op blijven spelen. Het instrument van Chris Maene is een replica het instrument uit het *Germanisches Nationalmuseum Nürnberg*. Net zoals bij het origineel, is ook de aanslag van de replica bijzonder licht en is de klank helder en transparant.

De jonge sopraan Annelies Van Gramberen is een ontdekking. Annelies werkt regelmatig samen met de ensembles Psallentes, Pluto Ensemble, Currrende en het jonge ensemble Actus Consort. Sinds juli 2010 toert ze als soliste in de nieuwe productie van Anne Teresa De Keersmaeker *En Atendant*. De samenwerking met Bart Coen en Birgit Goris, beiden specialisten op het gebied van oude muziek, en het dansgezelschap Rosas, is ongetwijfeld een hoogtepunt in haar nog jonge carrière.

De titel van de voorstelling verwijst naar het begin van Mozarts lied: *Als Louise de brieven van haar ontrouwe geliefde verbrandt, zijn alle sporen van de liefde verdwenen. Maar ach, de man die de brieven schreef, zal altijd in haar verder branden*. Toen Mozart dit lied schreef in 1787 was hij al vijf jaar gehuwd met Constanze Weber, de zus van zijn eerste grote liefde Aloysia, die zich Louise liet noemen. *Als Louise* refereert dus ook naar haar.

Nota bene: in het najaar van 1763 verbleef de jonge Mozart met zijn vader, moeder en zus in Brussel. Uit de aantekeningen die Mozarts vader in die periode naliet, kunnen we afleiden dat ze ook een ontmoeting hadden met Charles d'Ursel (1717–1775), toen militair gouverneur van Brussel. Het opvoeren van muziek van Mozart in het kasteel krijgt daarom een bijzondere betekenis. 'Absoluut. Het is bovendien ook een uniek kader en hoe mooier dat kader, hoe beter Annelies zingt...'

VEERLE MOENS

Kasteel d'Ursel

Met dank aan Irene Smets

ALS LOUISE

Zondag 24 maart 2013 · 11 uur · 12/10 euro

Info en reservatie

CC Bornem

03 890 69 30

www.terdijft.be

Supervlieg

Peter Pype in Erwin Blick in *Expeditie Nul*

VOORSTELLINGEN

Velodroom *Cie Zinderling*

Beleef De Ronde van Frankrijk in een notendop, vanop een viptribune. Er zijn twee teams, twee fietsen en twee wielerveden: Silio Benotto en Gérard Genard. Elk team moedigt zijn favoriete renner aan. De teller moet naar nul. Drie, twee, een ... Start!

Om 13 uur, 14 uur, 15 uur en 16 uur
Tentje op grasveld voor het kasteel

Aangespoeld *MartHa!tentatief en Theater FroeFroe*

Een man spoelt aan in een vreemd land. Moe van een verre reis besluit hij om een dutje te doen. Twee blauwe mannetjes ontdekken tot hun verbazing dat een grote zwarte reus hun dorp als slaappleaats heeft uitgekozen. Hun aanvankelijke nieuwsgierigheid slaat om in angst als blijkt dat de man niet alleen groot maar ook gevaarlijk is. Daarop ontketent het dorp een oorlog tegen de man. Tien minuten later lijkt de strijd gestreden. Maar dan gebeurt er een ongeluk ...

Om 13 uur, 14 uur, 15 uur en 16 uur
Naast het kasteel

Op zondag 28 april strijkt
Supervlieg
opnieuw neer in Hingene.
Hip hip hoera, want deze
bruisende familiehappyning
vol met kunsten en
kunstjes viert haar
vijfde verjaardag.

Circus Hoetchatchov *Circus Hoetchatcha*

Met veel trots presenteert papa Krzystov zijn zoon Ivànovitch. Zoonlief blijkt inderdaad over uitzonderlijke talenten te beschikken. Als Ivànovitch zijn koppigheid achterwege zou laten en zijn kinderlijke klungeligheid zou overwinnen, dan zou hij écht wel eens 'de beste acrobaat van Rusland' kunnen worden ... Humor en acrobatie zijn de sleutelwoorden in deze swingende familievoorstelling.

Om 14 uur
Circustent op het grasveld voor het kasteel

Bloed *Theater FroeFroe*

Scherp je hoektanden, trek je sneeuwwitste vel aan en geniet van een groezelige en griezelige voorstelling vol, donkere mijnkrochten, 7 gebochelde gedrochtjes, schurende scharnieren, glazige doodskisten, rotte aroma's en reutelende gruwelgezangen. En breng vooral je stiefmoeder mee. Niet voor watjes!

Van 14 tot 15 uur
Tentje op het grasveld voor het kasteel

Erwin Blick in *Expeditie Nul* *De Waancel*

Erwin Blick is een ontdekkingsreiziger. Tenminste, dat denkt hij zelf. Want eigenlijk werkt hij op de 'afdeling insecten' van de dierentuin van Bubbeldem. Met zijn zelfgeknutselde apparaten en zijn eigenzinnige onderzoeksmethodes is hij op zoek naar het zeldzame reuzeninsect 'de Basluis'.
Spel: Peter Pype, ook bekend van Ketnet

Om 15 uur
Circustent op het grasveld voor het kasteel

Collectif Malunés

Sens Dessus Dessous

Van het dak, via een dansende bank, naar een trapeze die alle zorgen weg zwiert, laten de bewoners van een bonte caravan elkaar de lucht invliegen. De drie kerels en hun vrouw houden wel van wat waanzin. Ze brengen explosief circus waarbij iedereen overal op en onder vliegt en waarin het proeven van een appel onttaardt in een spectaculair en compleet geschift spektakel.

Van 16 tot 16.45 uur
Grasveld voor het kasteel

Jukebox voor kids

Martine de Kok, Amaryllis Temmerman en Bert Verbeke (alias Bram Schepers uit Thuis) bieden het jonge publiek 50 keuzemogelijkheden, waarbij de kinderen vooraf – via de website www.jukeboxvoorkids.be – en tijdens de voorstelling zelf kunnen bepalen wat ze willen horen. Van Samson & Gert naar Jan De Smet, van Het Geluidshuis naar Herman Van Veen, van K3 naar de Disney-klassiekers. Het vierkoppig orkest onder leiding van Jan Van Looy zorgt voor een magistrale muzikale begeleiding.

Van 16.45 tot 18 uur
Podiumwagen voor het kasteel

Temporisoscoop

Kasteel d'Ursel

Tijdens de Wereldtentoonstelling van 1910 nam hertog Robert d'Ursel deel aan een gewaagd experiment met de Temporisoscoop. Deze machine die voorwerpen kan verplaatsen in tijd en ruimte kan je tijdens Supervlieg komen bewonderen in het kasteel. Lees meer vanaf pagina 12.

Doorlopend
Roze salon in het kasteel

RANDANIMATIE

Het kind

Noémie Vincart

Een marionettenkind komt tot leven en ontmoet de mensen in het park. Poppenspeelster en marionet zijn zich bewust van hun rol, maar dan komt er een man in het spel. Hij is de tweede hand van het marionettenkind. Eerst lijkt alles duidelijk maar dan slaat de verwarring toe...

Op het grasveld voor het kasteel

De Struzzi

Teatro Pavana

Een Struisvogel vindt een groot ei op een open plek. Gaat hij nu eindelijk een soortgenoot ontmoeten of is het toch geen Struisvogelei? Nieuwsgierig draait hij er omheen. Als het ei eindelijk uitkomt gebeurt er iets wat niemand had verwacht.

De Struzzi voorstelling is een subtiele kleine voorstelling, begeleid door een percussionist die gebruik maakt van diverse instrumentjes.

Korte voorstelling van 15 minuten, daarna animatie tussen het publiek
Op het grasveld en in lovertgang voor het kasteel

Een zwerige noot

Jeugdharmonie Ter Dilft

De muzikanten van de Jeugdharmonie zorgen voor een feestelijke en zwerige noot bij de ingang.

Vooraan aan de ingang

Een feestelijke zoektocht

Bibliotheek Bornem

Feest! van Arnoud Wierstra, *Een hoed voor het bal* van Sylvia Vanden Heede, *Feest!* van Brigitte Minne, *Het grote taartenboek* van Thé Tjong-Khing, *Mannetje Koek schrijft een boek* van Pieter Gaudesaboos ... : al deze boeken vliegen rond op het domein. Luister naar een verhaal, ontdek leuke prenten en knutsel er nog iets feestelijks tussendoor.

Doorlopend
Start in tentje en tocht langs verschillende plekjes op het domein

Poëtisch kapsalon

Kip van Troje

De kapsters van het poëtisch kapsalon zijn niet alleen haarartiesten, het zijn ook en vooral kakelende babbelaars. Tijdens hun 'knip-en-krolwoorden' bezorgen ze je het mooiste kapsel met pluimen, draadjes, kralen, kleursel, veren, bloemen of alle kleuren van de regenboog.

Van 13.30 tot 15.30 uur
Grasveld voor het kasteel

WORKSHOPS

Feest

'Tateltjeke

Liever moe dan lui? Ga dan zeker eens langs in het Laathof waar 'Tateltjeke creatievelingen trakteren op een reeks *doe-het-zelf-activiteiten* met als thema feest!

Doorlopend
Laathof

Zeepbellen blazen

Gezinsbond

Wie maakt de grootste zeepbel? En wie kan zich er helemaal in verstoppen?

Doorlopend
Grasveld voor het kasteel

SUPERVLIEG

Zondag 28 april 2013 · van 13 tot 18 uur
in kasteeldomein d'Ursel in Hingene

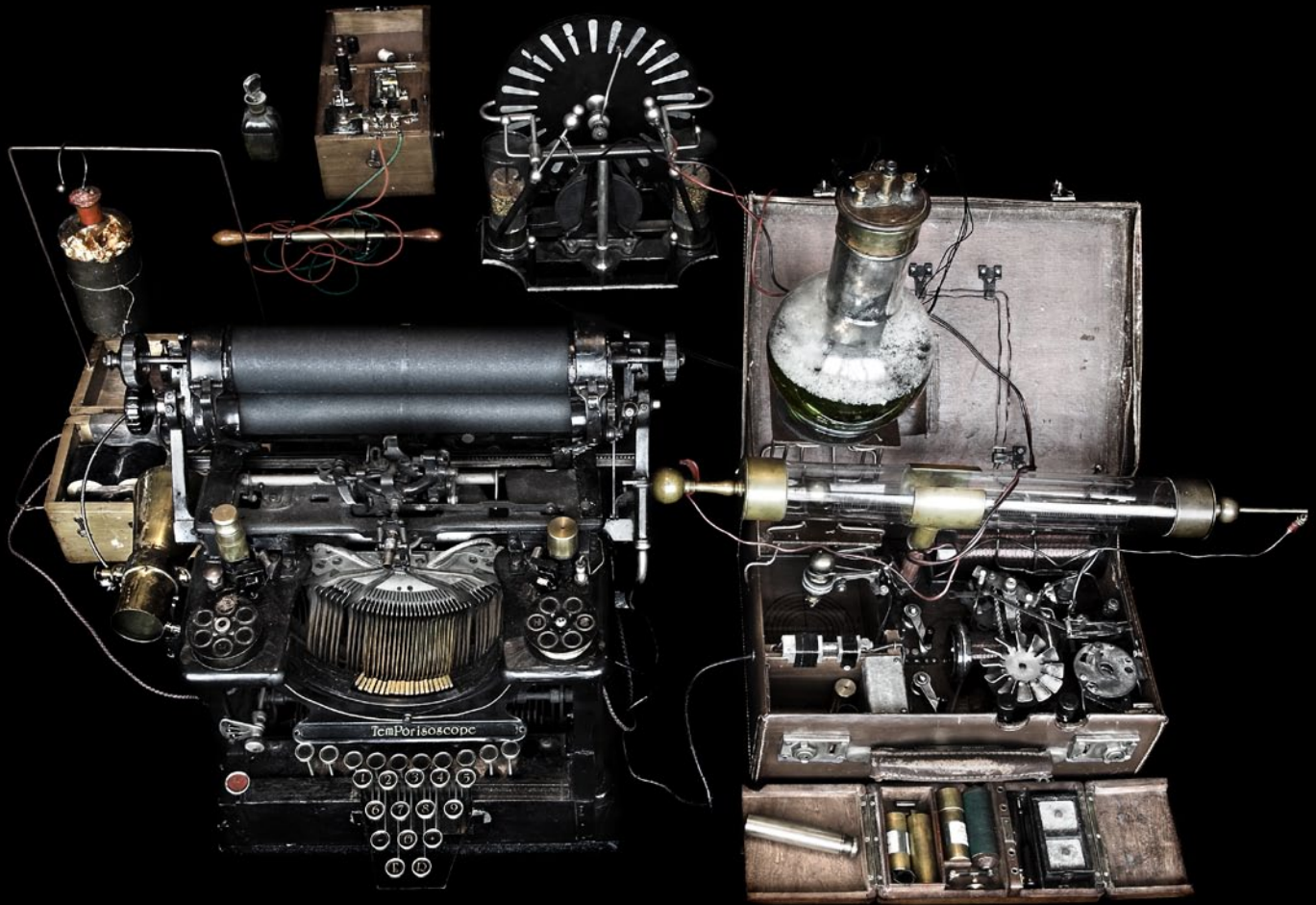
Een organisatie van gemeente Bornem (bibliotheek, cultuurdienst en CC Ter Dilft), kasteel d'Ursel, 'Tateltjeke, Jeugdharmonie Ter Dilft en de Gezinsbond van Hingene.

Deelnemen kost 5 euro.

Met een familiekaart van CC Ter Dilft: 3 euro.

Alle info vind je op www.supervlieg.be
of 03 890 69 30 (CC Ter Dilft)

DE TEMPORISOSCOOP

In 1910 was Robert d'Ursel betrokken bij een mysterieus experiment met een teletijdmachine. Christian Chelman, conservator van het Surnateum, doet het verhaal.

Het was in januari 1995, op mijn verjaardag. Het feestje was in volle gang toen een onverwachte bezoeker aan de voordeur belde: een vriendelijke jongeman, goed gekleed en getooid met vlinderdas. Met zijn klassieke bril deed hij me denken aan een bankbediende. 'Mijnheer de conservator van het Surnateum?' vroeg hij. Hij heette Patrick de Walque en kwam me een oude, redelijk zware en sterk beschadigde koffer overhandigen. Hij was al jarenlang

in het bezit van zijn familie en moest me absoluut op deze dag bezorgd worden op mijn huidige adres. De formele instructies waren gegeven door zijn voorouder, professor François de Walque. Meer wist hij er niet over en hij deed niet anders dan gehoorzamen aan richtlijnen die tientallen jaren geleden waren opgeschreven. We dachten natuurlijk dat het een goed uitgedachte grap was, maar omdat we geïntrigeerd waren, openden we de koffer.

Ze bevatte een vreemd geheel van buisjes, een schrijfmachine, generatoren, kabels, een reeks beschadigde wetenschappelijke instrumenten, halfvergane krantenknipsels en sterk aangetaste bouwhandleiding. Alles samen woog het een kleine honderd kilo, inclusief stof, en het leek op geen enkele bekende machine. Op het eerste zicht was het niet bovennatuurlijk of waardevol en ik was geneigd om al die brokstukken in de vuilbak te kieperen. Ik verzamel weliswaar vreemde voorwerpen voor het Surnateum, maar er zijn grenzen aan wat ik bewaar en ik had geen plaats om dit ding op te bergen. Maar de nieuwsgierigheid kreeg de bovenhand en mijnheer de Walque maakte een oprechte indruk. De machine leek autonoom te kunnen werken en mits grote herstellingen zouden we ze misschien opnieuw in werking kunnen stellen. De plannen en de handleiding hadden het meest geleden en het zou veel tijd kosten om ze te ontcijferen. Een half uitgewiste inscriptie op een van de stukken luidde: 'Te... .s.o.'. Benoit, onze technicus, maakte er later 'Temporisoscoop' van, maar het had net zo goed 'Teslascoop' kunnen zijn. Het kostte ons twee jaar om alles opnieuw in een werkende staat te krijgen, de beschadigde stukken te vervangen en te begrijpen wat er gebeurd was (hoewel ik sindsdien van niets meer zeker ben, in het bijzonder van de volgorde van de gebeurtenissen) ...

Het eerste experiment (Brussel, 14 augustus 1910)

Alles begon in de hete zomer van 1910, op de Wereldtentoonstelling in Brussel. Begin juli ontving Robert d'Ursel, de commissaris-generaal van de tentoonstelling, in zijn kantoor een van de bekendste wetenschappers van zijn tijd : Nikola Tesla. De vierenvijftigjarige Amerikaan van Servische origine was de geestelijke vader van de wisselstroom, de radio, de waterkrachtcentrale en van duizenden andere uitvindingen. Hij was ook bevriend met de Belgische koning Albert I, die eens een demonstratie had bijgewoond in zijn laboratorium en hem sindsdien dikwijls had uitgenodigd. Op de Wereldtentoonstelling kwam Nikola Tesla een unieke

uitvinding voorstellen : een machine om te communiceren doorheen de tijd. Voor dat ze gepresenteerd zou mogen worden op het Internationaal Congres in september, wilde de hertog d'Ursel de machine eerst laten testen. Dat zou gebeuren op zondag 14 augustus 1910 rond 20 uur, in het kantoor van de commissaris-generaal van de tentoonstelling, gelegen vlak naast de sectie over elektriciteit in het Belgische paviljoen.

Het experiment zou plaatsvinden in aanwezigheid van een Belgische wetenschapper van hoog niveau, professor François de Walque. Hij was bijzonder intelligent en onbevooroordeeld, de ideale en onpartijdige scheidsrechter bij het experiment. En als dat positief zou zijn, kreeg Nikolas Tesla zijn plaats op het Internationale Congres. De hertog d'Ursel kon er zelf niet bij zijn, maar hij vaardigde zijn jongere broer, graaf Léo d'Ursel, af als getuige. Een journalist en een secretaris vervulde het gezelschap.

Nikolas Tesla had zijn theorie gebouwd op de ontdekkingen van Planck in 1900 en die van Einstein in 1905-1906. Als men informatie kon meegeven met een golf die zich sneller verplaatste dan het licht, dan zou deze informatie door de tijd reizen. Op voorwaarde dat men beschikte over een passende ontvanger zou men dus een boodschap uit de toekomst of uit het verleden kunnen ontvangen. De machine die Tesla had ontworpen, combineerde verschillende magnetische velden en maakte zo een bres in de tijd. In feite ging het om een wormgat van beperkte omvang. De messingen cillinders zouden dienen als tijdscontainers, waarlangs de boodschappen verplaatst konden worden. De machine kon enkel met zichzelf communiceren: ze was dus afwisselend zender en ontvanger. Daardoor kon er helaas ook geen enkele communicatie gebeuren vóór de datum waarop de machine voor het eerst in werking was gesteld.

De bedoeling van het experiment in 1910 was om de machine een eerste keer op te starten. Daarna zou ze zorgvuldig worden opgeborgen in een verzegelde koffer, met de instructie dat professor de Walque ze precies vijf jaar later (op 14 augustus 1915)

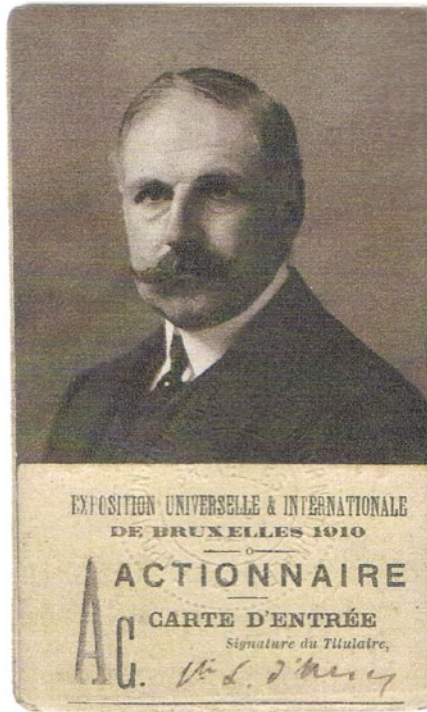
opnieuw moest opstarten en een afgesproken boodschap verzenden. Die boodschap bestond uit de personalia van de afzender, de manier, de datum en de plaats waarop hij de machine had verworven, de datum en de plaats van de inwerkingstelling en ten slotte twee historische evenementen die in 1912 hadden plaatsgevonden en die dus in 1910 nog onbekend waren. Toen Tesla het apparaat in werking zette, kreeg hij tot zijn grote verbazing geen boodschap van professor de Walque uit 1915, maar wel mijn boodschap uit 1997 (cf. infra). Daarom besliste de professor om mij vijftientig jaar later de machine te laten bezorgen via zijn toekomstige afstammeling.

Het tweede experiment (Brussel, 14 augustus 1997) - Verslag

De bedoeling van ons experiment was om contact te leggen met het gezelschap uit 1910. We waren argwanig, want ingrijpen in het verleden is nooit zonder gevaar. Maar misschien zouden we er wel in slagen om de mensheid te waarschuwen voor het gevaar van tirannen zoals Hitler of Stalin. Waarschijnlijk waren we een beetje naïef en het is mogelijk dat we slechts een excuus zochten om leerling-tovenaar te spelen; ik neig eerder naar de tweede optie. Maar ik besloot er toch mee verder te gaan.

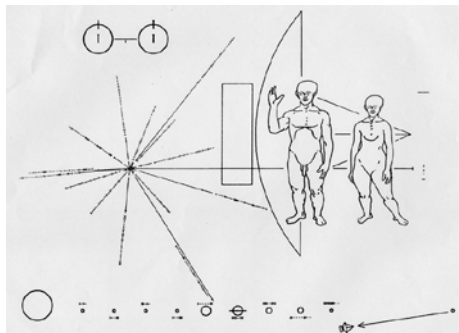
Alles gebeurde uiteraard in het grootste geheim. Naast mezelf waren aanwezig: Benoit Drager, onze technicus die het apparaat herstelde, Antoine Salembier, onze wiskundige, mijn assistent Nicolas Stevens en een onafhankelijke externe waarnemer. Een tiental genodigden, waaronder een historicus gespecialiseerd in de Wereldtentoonstellingen, volgden het experiment vanop afstand. We namen een krant van de Wereldtentoonstelling bij de hand, die was verschenen op 20 augustus 1910. We vonden er een plan van de tentoonstelling, waar we de exacte plaats van het eerste experiment op konden terugvinden: in het kantoor van de commissaris-generaal, naast het Belgische paviljoen. De apparaten waren correct met elkaar verbonden en alles werkte perfect.

Volgens het protocol verstuurd ik de afgesproken boodschap met mijn personalia. Als historische gebeurtenissen kozen we de ondergang van de Titanic op 14 april 1912 en de aanslag van John Flammang Schrank op de Amerikaanse president Theodore Roosevelt op 14 oktober van dat jaar. We suggereerden hen ook om een zekere Adolf Hitler uit de weg te ruimen. Ze wisten nog niet wie hij was, maar we konden altijd proberen. Na verzending van het document – dat bij het eerste experiment de nodige verwarring veroorzaakte – vereiste het protocol dat ze ons een uniek voorwerp uit 1910 stuurden. Zo verscheen in een flits het abonnement van de Wereldtentoonstelling van de graaf d'Ursel, die in 1910 getuige was van het experiment. (We hebben het laten onderzoeken, het is authentiek.) Tegelijkertijd hebben wij ook twee voorwerpen verzonden: de penningmeester leende een nieuw bankbiljet van 200 Belgische Frank waarvan we het nummer noteerden en een oorring in plastic (metaal reist slecht door de tijd). Deze twee fysieke bewijzen vielen uiteen en plots ontplofte de machine. Toen de rook was verdwenen, was de inhoud van de krant van de Wereldtentoonstelling veranderd. Er stond nu te lezen dat een groot deel van de Wereldtentoonstelling op de avond van 14 augustus 1910 was vernietigd in een mysterieuze brand. De vlammen hadden het kantoor van de commissaris-generaal, het Belgische paviljoen, het Engelse paviljoen en Brussel-Kermis in de as gelegd. In de dierentuin waren alle dieren omgekomen, maar gelukkig viel er geen enkel menselijk verlies te betreuren. Opnieuw werd er in het verleden ingegrepen. Na het beëindigen van het experiment was er nog één ding dat we moesten doen. In de koffer die ik van Patrick de Walque kreeg, bevond zich een ijzeren, verzegeld doos die we onder geen beding mochten openen voor het einde van het experiment. Als we dat toch deden, zouden we groot gevaar lopen, zo stond er geschreven. Wanneer de penningmeester het zegel verbrak, vond hij in de doos het geleende bankbiljet en de plastic oorring, tientallen jaren verouderd...

Het abonnement van de Wereldtentoonstelling van graaf Léo d'Ursel

Op dat moment begon het deel van de machine dat niet beschadigd was geraakt bij de explosie opnieuw te werken. Een vreemde boodschap uit een andere tijd en een andere plaats verscheen:

Naschrift

We hebben verschillende zaken geverifieerd. De Titanic is inderdaad gezonken, maar de eigenaar, John Pierpont-Morgan, weigerde op het allerlaatste moment om aan boord te gaan. Dat was onbegrijpelijk op de eerste reis van een schip. Hij was een vriend van Nikola Tesla en ook zijn werkgever. John Flammang Schrank heeft inderdaad op Roosevelt geschoten,

maar hij overleefde de aanslag. Waren de beschermingsdiensten van de president gewaarschuwd? Ook Hitler overleefde trouwens enkele aanslagen. Een historicus die het experiment bijwoonde op een afstand van meer dan tien meter, bevestigde ons dat de Wereldtentoonstelling op 14 augustus 1910 inderdaad getroffen werd door een grote brand. Wat de machine precies gedaan heeft weten we niet maar het is duidelijk dat ze de geschiedenis veranderd heeft... ■

CHRISTIAN CHELMAN
Conservator van het Surnateum

ps: *Se non è vero, è ben trovato*

ERFGOEDDAG
ZONNEN 21 APRIL
EBOC

www.erfgoeddag.be

Tijdens de Erfgoeddag brengt Christian Chelman de Temporisoscoop naar het kasteel. Hij maakt ook een kleine tentoonstelling met de opmerkelijkste 'tijdsgebonden' voorwerpen uit de collectie van het Surnateum, zijn Museum voor het Bovennatuurlijke. Tegelijk kan je ook de andere verdiepingen van het kasteel bezoeken.

Praktisch
Zondag 21 april 2013, 10–18 uur
Gratis toegang

AGENDA

deFilharmonie plugged

Zondag 3 februari 2013 · 11 uur · 14 euro

Met Vineta Sareika (viool), Sander Geerts (altviool), Raphael Bell (cello), Ilya Ryabokon (cello), Pieterjan Vranckx (slagwerk) en Yasuko Takahashi (piano)

Programma

Cotton, Meditation, Rhapsody and Bacchanal van Cotton

Glass, Tissue nr. 7 van Glass (uit: *Naqoyqatsi*)

Tooth and Nail van Mazzoli

Histoire du tango, Café 1930 van Piazzolla

Spasimo van Sollima

Info en reservatie

Kasteel d'Ursel

Simoens Trio

Zondag 17 februari 2013 · 11 uur · 14/12 euro

Zussen An (viool), Veerle (cello) en Katrijn Simoens (piano) zijn jong en gedreven en delen niet alleen hun ouders, maar ook hun passie voor muziek. Het Simoens Trio viert zijn 10de verjaardag met een duik in het repertoire van het voorbije decennium. Het resultaat is een verrassende bloemlezing.

Info en reservatie

CC Ter Dilft

03 890 69 30

www.terdilft.be

Steinwayrecital met Stephanie Proot

Zondag 24 februari 2013 · 11 uur · 14 euro

Lees meer op pagina 6 en 7.

Info en reservatie

Kasteel d'Ursel

© Duo XXI

Duo XXI · Walking Through

Zondag 3 maart 2013 · 11 uur · 12/10 euro

Walking Through is een warme, eigenzinnige mix geworden van klassiek, jazz, folk en wereldmuziek. Bjorn Denys, slagwerker en studiegenoot uit hun Brusselse conservatoriumjaren, versterkt het duo Elke Tierens en Jan Cherlet. De expressiviteit van drie verschillende fluiten, de harmonieën van marimba en vibrafoon aangevuld met een swingende ritmesectie maken dit nieuwe project boeiend en origineel.

Info en reservatie

CC Ter Dilft

03 890 69 30

www.terdilft.be

Dansen als een edelman

Zaterdag 9 maart, 13 april en 4 mei 2013
10 tot 17 uur · 100 euro voor de hele reeks
(inclusief lunches en dranken)

In het voorjaar worden zowel nieuwkomers als gevorderde dansers verwacht in het kasteel. In de statige inkomhal leren de dansmeesters van Stichting Klassieke Dans de passen en figuren van een hele reeks achttiende-eeuwse contredansen.

Info en reservatie

Stichting Klassieke Dans – Johan Goessens

info@stichtingklassiekedans

0498 36 61 71

La primavera pianistica

Dinsdag 19 maart 2013 · 20 uur
gratis (na reservatie)

Donderdag 21 maart 2013 · 20 uur
gratis (na reservatie)

Zaterdag 23 maart 2013 · 20 uur
gratis (na reservatie)

Opnieuw nodigt de Argentijnse pianist Aquiles Delle Vigne enkele collega-professoren uit en komen er beloftevolle studenten uit de vier windstreken. Voor elk van de drie recitals selecteren de maestro's hun beste studenten.

Info en reservatie

Kasteel d'Ursel

Als Louise

Zondag 24 maart 2013 · 11 uur · 12/10 euro

Lees meer op pagina 8 en 9.

Info en reservatie

CC Ter Dilft

03 890 69 30

www.terdilft.be

Erfgoeddag

Zondag 21 april 2013 · 10 tot 18 uur · gratis

Lees meer op pagina 12, 13 en 14.

Info

www.erfgoeddag.be

Supervlieg

Zondag 28 april 2013 · van 13 tot 18 uur · 5 euro

Lees meer op pagina 10 en 11.

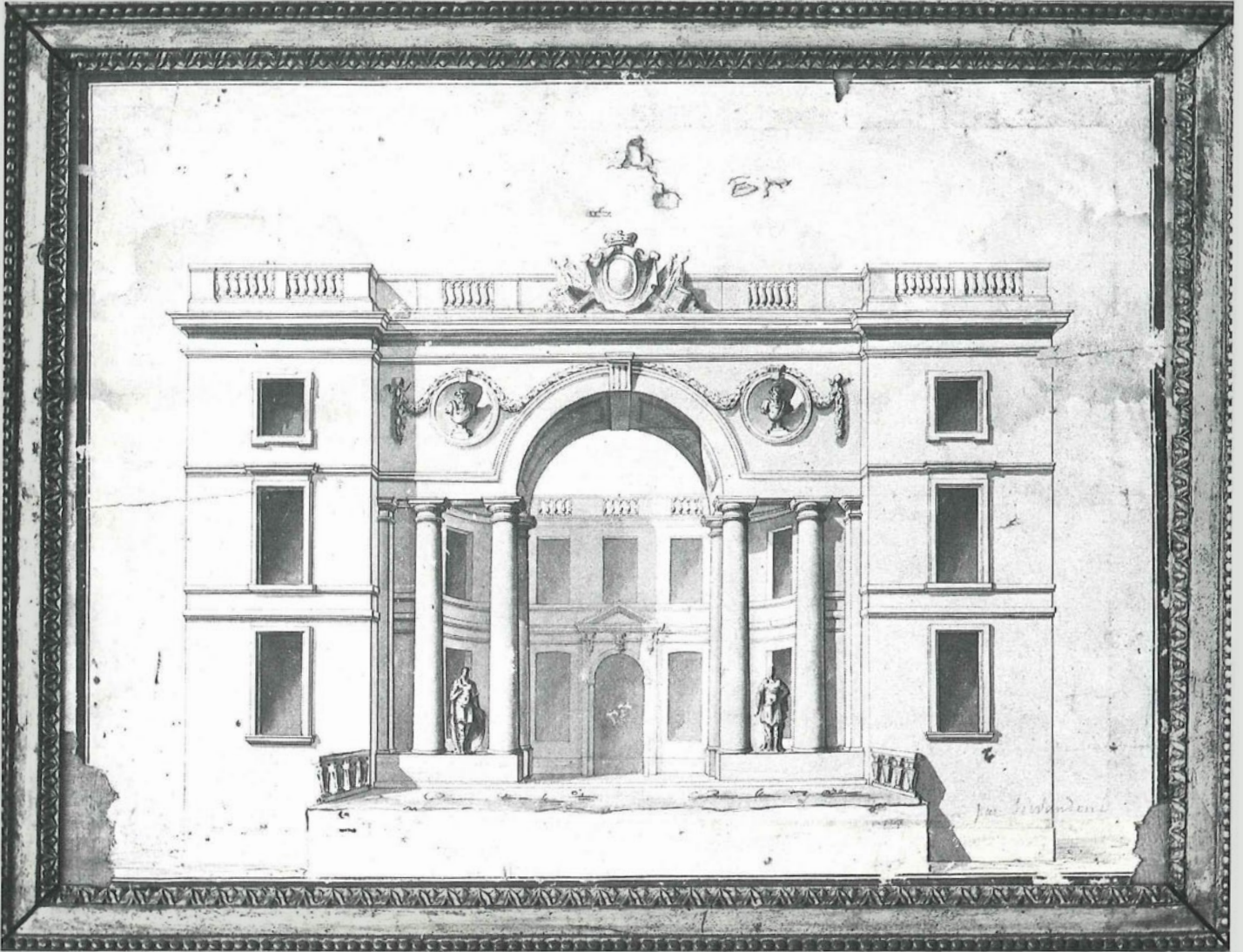
Info

CC Ter Dilft

03 890 69 30

www.terdilft.be

BEELDBANK

De serliana van Servandoni

Tussen 1761 en 1765 werd het kasteel door de Frans-Italiaanse architect Jean-Nicolas Servandoni aangepast aan het classicisme. Hij maakte tal van ontwerpen, waaronder deze tekening met een zogenaamde serliana tussen de beide torens. Dit architecturaal motief dankt zijn naam aan renaissancearchitect Sebastiano Serlio (1475–1554) en bestaat uit een centrale boog, rustend op zuilen, aan weerszijden geflankeerd door een kleinere, vlak afgedekte opening. In het voorstel voor Hingene is er bovenaan plaats voor het wapenschild van de hertog. Deze triomfantelijke *entrée* met standbeelden pilaren,

guirlandes en bustes vormt een logische aankondiging van de vestibule, die verder gaat op dit thema.

‘In 1754 ontwierp de architect een gelijkaardige serliana voor de feestelijke eerstesteenlegging van de Place Saint-Sulpice in Parijs’, zegt Servandoni-specialist Francesco Guidoboni. ‘Dat was toen een tijdelijke constructie met hout en beschilderde stoffen. Het ontwerp voor Hingene was vermoedelijk wel bedoeld als een permanente vormgeving voor de inkompartij voor het kasteel. Uiteindelijk is het niet verder geraakt dan de tekenafel en werd er gekozen voor de huidige gevel, die op deze tekening nog schuilgaat achter de serliana.’